

Fotografiskas

30.11.2024
FOTOGRAFISKA
TALLINN

Anthony Fiumara

Molly Joyce

Steve Reich

Christopher Cerrone

Juhani Nuorvala

Anna Meredith

RAIN VILU VIOOLA, SEULKI LEE TŠELLO, EGERT LEINSAAR VIIUL,
SANDRA KLIMAITĒ VIOOLA, THEODOR SINK TŠELLO,
NINA KAWAGUCHI VIIUL, TAAVI ORRO KLARNET, MARI-LIIS VIND FLÖÖT

iute

ERSO PEASPONSOR

ELAV INSPIREERIV RIKASTAV

Eesti muusikat viivad üheskoos maailma ERSO ja fintech lute

ERSOga on võimalik koos kasvada.
Meid seob otsing ja inspiratsioon.
Nii ERSO kui ka lute püüdleavad alati
tiptaseme poole.

- TARMO SILD
lute juht ja kaasasutaja

E · R · · O

ERSO FOTOGRAFISKAS

RAIN VILU viola
SEULKI LEE tšello
NINA KAWAGUCHI viiul
EGERT LEINSAAR viiul
SANDRA KLIMAITĒ viola
THEODOR SINK tšello
TAAVI ORRO klarnet
MARI-LIIS VIND flööt

RAIN VILU viola
SEULKI LEE tšello
NINA KAWAGUCHI viiul
EGERT LEINSAAR viiul
SANDRA KLIMAITĚ viola
THEODOR SINK tšello
TAAVI ORRO klarnet
MARI-LIIS VIND flööt

Anthony Fiumara (1968)

Keelpillikvartett „I Dreamed in the Cities at Night“ (2014)

EGERT LEINSAAR viiul, NINA KAWAGUCHI viiul, SANDRA KLIMAITĚ viola, THEODOR SINK tšello

Molly Joyce (1992)

„ABC“ (2016)

RAIN VILU viola

Steve Reich (1936)

„Vermont Counterpoint“ (1982)

MARI-LIIS VIND flööt

Christopher Cerrone (1984)

„Exhalation“ (2021)

SEULKI LEE tšello

Juhani Nuorvala (1961)

Kontsertiino klarnetile (2001)

TAAVI ORRO klarnet

Anna Meredith (1978)

„Tuggemo“ (2016)

EGERT LEINSAAR viiul, NINA KAWAGUCHI viiul, SANDRA KLIMAITĚ viola, THEODOR SINK tšello

Kontserdist teeb otseülekande ERSO TV (erso.tv), salvestist saab ka järelkuulata ja -vaadata.

Seekordse kontserdi kava on kokku pannud ERSO klarnetimängija Taavi Orro, inspireerudes nii Ameerika minimalismist kui ka klubimuusikast. Kava keskmes on n-ö klassikalise minimalismi esindaja ja teerajaja Steve Reich ning tema ümber nüüdisaegsed heliloojad, kelle loomingus kohtuvad akustilised instrumendid eelsalvestatud elektrooniliste helidega. Klubimuusikat, eesotsas tehnoga, millest nii mõnedki tänases kavas olevad heliloojad on inspireerunud, iseloomustab kiiremapoolne tempo, sãmplite kasutamine ning rütmi ja rütmilisuse domineerimine. Esmapiigul monotoonselt kõlada võiv klubimuusika progresseerub järkjärguliselt ning haarab kuulaja aegamööda enda lummusesse. Omamoodi vabastav ja rituaalne muusika on justkui arhailisemate kihistuste juurde tagasipõrdumine nüüdisaegses võtmes. Luues sellisena kontraste akustilisuse ja elektroonilisuse ning justkui muusikalise varju ja valguse vahel, suunab seekordne kava nii kuulaja kui ka esitajate perspektiiviga mängides uusi horisonte avastama.

Anthony Fiumara (1968)
Keelpillikvartett „I Dreamed in the
Cities at Night“ (2014)

Anthony Fiumara on hollandi-itaalia helilooja, kes on muusikalise hariduse omandanud Utrechti Ülikoolis ja Fontysi Kujutava Kunsti ja Etenduskunstide Koolis. Fiumara on lisaks heliloomingule tegutsenud muusikaajakirjaniku, raadio-programmi toimetaja ja konservatooriumi õppejõuna. Alates 2018. aastast on ta Fontysi AMPA kompositsiooniosakonna juht. Fiumara on olnud ka Orkest De Volhardingu ja Compagnie Bischoffi kunstiline juht ning üks Amsterdam Electric festivali, indie-klassikalise ansambli Lunapark ja sõltumatu plaadifirma Alaska Records asutajatest.

Anthony Fiumara

Ehkki Fiumara on esmajoones tuntud oma orkestriteoste poolest, on ta uurinud ka teisi muusikavorme, näiteks elektroonilist muusikat. Tema muusika dünaamilist stiili iseloomustavateks märksõnadeks on kiirus, energia, kihid ja selged kontrastid. Oma loomingus keskendub ta sageli heli füüsilisele kogemusele, mida nimetab „heli nahaks“ (*the skin of sound*).

Fiurama repertuaarist leiab ka töötusi silmapaistvate artistide muusikast, nende hulgas näiteks Steve Reich, Terry Riley, John Adams, Simeon ten Holt, Erik Satie, Brian Eno, Aphex Twin, Massive Attack ja David Bowie.

Keelpillikvartetti „I Dreamed In The Cities at Night“ raamib mõte, et keelpillikvartett on justkui vestlus nelja võrdse osalise vahel. Samas on Fiumara arvates nelja n-ö keelpilli perekonna liikme kooslus sarnane koorile või vokaalansamblikele, sest keelpillikvartett on pigem laulev kui kõnelev kooslus. Selle omamoodi sünergiliselt polüloogilise teose pealkiri on võetud Remco Camperti luuletusest — ehkki see on niivõrd tabav, et Fiumara soovinuks selle hoopis ise välja mõelda. Lõppeks voolavad selle ühtse nimetaja all nelja võrdse mängija partiid ning vestlused kokku üheks terviklikuks lauluks.

Molly Joyce (1992) „ABC“ (2016)

Molly Joyce on ameerika helilooja ja artist, keda on nimetatud üheks kõige „mitmekülgsemaks, viljakamaks ja intrigeerivamaks heliloojaks uue muusika avaras valdkonnas“ (The Washington Post). Tema muusikat on kirjeldatud kui rahulikku ja kõigutamatut jõudu. Joyce'i looming johtub puudest kui loovuse allikast, sest autoõnnetuses vigastatud saanud vasaku käe vaegurluse ajal uurib ta uues valguses nii komponeerimist, esinemist, koostööd, kogukonna kaasamist kui ka teiste meediumite ja väljendusvahendite kasutamist. Nii sisaldab Joyce'i värskem album „Perspective“ 47 erivajadusega inimese mõtteid ligipääsetavuse, hoole ja vastastikuse sõltuvuse teemadel. Albumit on kiidetud kui „võimsat armastuse ja empaatia teost, mis toob esile *ableism*’i* mürgi Ameerika kultuuris“ (Pitchfork).

Molly Joyce © Shervin Lainez

* Inglisekeelne sõna *ableism* tähistab võimelisuse, suutlikkuse eelistamist (*able* — suutlik, võimeline). Laiemalt on tegu diskrimineerimise ja eelarvamusliku suhtumisega erivajaduse/ puude alusel.

Joyce esineb tihti elektrilise vanaaegse mänguoreliga, mille soetas eBayst — see instrument sobib tema kehaga ning kaasab tema puuet ka kompositsioonilisest ja esituslikust aspektist. Tema debüütalbumit „Breaking and Entering“ (2020), millel ta sämpeldas mänguoreli, vokaali ja elektroonika partiisid, on iseloomustatud kui võimast vastust millelegi (s.t füüsilisele puudele), mida ikka veel liiga sageli stigmatiseeritakse, ent mida Joyce on kasutanud loomingu ajendina.

Teose „ABC“ (2016) tellis heliloojalt violamängija Kimberly Sparr ning see on kirjutatud uurimaks dünaamikat *live*-esituse ja elektroonilise heliriba vahel, leidmaks võimalusi, mis võivad ilmsiks tulla nende traditsiooniliste rollide vastamisel. Viola alustab elektroonilise heliriba n-ö saatjana, ent ühel hetkel astub ise peaosasse. Joyce avaldab lootust, et läbi sellise vahetuse ja interaktsiooni saab iseäranis kõnekalt välja tulla interpreedi virtuoossus, mida saab kuulda ja näha uuest, vahetunud perspektiivist.

Steve Reich (1936) „Vermont Counterpoint“ (1982)

Rohkete auhindadega pärjatud Steve Reich on tuntud kui üks minimalismi teerajajatest ning olulisematest esindajatest. Teda on nimetatud nii meie aja kõige originaalsemaks muusikaliseks mõtlejaks (The New Yorker) kui ka sajandi üheks suurimaks heliloojaks (The New York Times). Reichi muusika baseerub olulisel määral kordustel, ent seejuures näeb ta muusikat kui järkjärgulist protsessi, mis ei väljendu mitte komponeerimises kui protsessis, vaid muusikateoses endas kui pidevas arengus ja arenemises. Niisiis pole protsess mitte tema muusika allikas, vaid subjekt. Reichi muusikateoste dramaturgiline areng toimub aeglaselt ja sujuvalt niimoodi, et kuulaja tähelepanu on möödapääsmatult protsessuaalsusele tõmmatud. Minimalismi viljelevatele heliloojatele omamoodi manifestiks saanud essees „Muusika kui järkjärguline protsess“ kirjutab Reich, et sellist muusikat esitades ja kuulates saab osaleda omamoodi vabastavas ja umbisikulisel rituaalis,

Steve Reich © Hans Peters

milles muusikalesele protsessile keskendumine võimaldab ära unustada end ümbritseva ning seeläbi muusikale anduda.

Teose „**Vermont Counterpoint**“ komponeeris Reich 1982. aastal flöödimängija Ransom Wilsoni jaoks, algatades sellega sarja teoseid, kus interpreedid mängivas *live*'is n-ö vastu eelsalvestatud partiile (nende seas on näiteks veel „New York Counterpoint“ klarinetist Richard Stoltzmanile ja „Electric Counterpoint“ kitarrist Pat Methenyle). Eelsalvestatud heliriba sisaldab kümmet partiid, millele interpret lisab laval üheteistkümnenda, mängides nii altflööti, pikoloflööti kui ka tavalist flööti. Reich ise on öelnud:

„Kasutatud kompositsioonitehnikad põhinevad peamiselt kaanonite ülesehitamisel lühikeste korduvate meloodiamustrite kaudu, asendades noodid pausidega ning seejärel mängides meloodiaid, mis tekivad nende kombinatsioonist. Need meloodiad või meloodiamustrid saavad seejärel järgmise osa aluseks, samal ajal, kui teised kontrapunktilise terviku osad tasapisi hääbuvad.“

Christopher Cerrone (1984) **„Exhalation“ (2021)**

Christopher Cerrone on New Yorgist pärit rahvusvaheliselt tunnustatud helilooja, kelle loomingut iseloomustab peen tämbri- ja resonantsikäsitlus, sügav kirjanduslik ladusus ja multimeediakoostöö hõng. Cerrone muusika otsib balanssi lopsakuse ja kasinuse, kaasahaaravate tekstuuride ja kõnekate detailide, dramaatilise mõjususe ja seepidistuse vahel. Cerrone on hariduse omandanud Yale'i ja Manhattani muusikakoolides, 2021. aastal liitus ta Mannes School of Music at The New Schooli kompositsiooniosakonnaga.

Christopher Cerrone © Jacob Blickenstaff

Cerrone'i teos „**Exhalation**“ („Väljahingamine“) on kirjutatud elektrilisele või võimendatud tšellole ja *live*-elektroonikale. Teos valmis Segerstromi kunstikeskuse (Segerstrom Center for the Arts) tellimusel saksa-kanada tšellist Johannes Moserile Elizabeth ja Justus Schlichtingi annetuse toel. Teose kontseptsioon on inspireeritud ameerika ulmekirjaniku Ted Chiangi

raamatust, mis räägib tulnukate rassist, mis sureb välja kahe atmosfääri rõhu ühtlustumise tõttu. Cerrone on teoses töödeldud tšellopartiit ette kujutanud just nimelt nende olendite hingetõmbena, mis teose vältel kristalliseerudes transformeerub lõpututeks osakesteks, võimaldades neil ümbritseva keskkonnaga homöostaasi jõuda.

Juhani Nuorvala (1961) Kontsertiino klarnetile (2001)

Juhani Nuorvala on soome helilooja, kes on õppinud kompositsiooni Sibeliuse Akadeemias, Pariisis ja New Yorgis. Teda on iseloomustatud kui „elektroakustilist linnaminimalisti“, kes otsib inspiratsiooni väga erinevatest allikatest. Maadeavastajaliku entusiasmiga on ta süvenenud mikrotonaalsusesse, prantsuse spektraalmuusikasse, teknoesse ja rokki, mis kõik sulandub aga orgaaniliselt kokku talle omaseks loominguliseks käekirjaks, mida iseloomustab tihtilugu vaat et hullunud rütmiline impulss. Nuorvala loob muusikat, kasutades elemente ja materjale, millele reageerivad nii vaim kui ka keha. Neid elemente ei leia ta mitte ainult vanast või uuest klassikalisest muusikast, vaid ka erinevatest urbanistliku popmuusika vormidest, nagu seda on näiteks klubikultuuris domineeriv elektrooniline muusika.

Oma muusikas ühendab Nuorvala näiliselt kaugeid nähtuseid ning seeläbi iseloomustabki tema loomingut just kontrastsete elementide vastandamine, ent ka nende kõrvutamine. Nuorvala loomingu amplituuda on lai ning varieeruv, ulatudes radiofoonilistest teostest sümfoonilisteni.

Nuurvala **kontsertiino klarnetile** tõukub tema klarnetikontserdist (1998) ning on selle tempokas, kokku pakitud seitsmeminutiline ameerikamägedelik versioon klarnetile ja saatvale heliribale. Kontsertiino algab mõistatuslikult pulseerivalt ning areneb edasi täismahus elektrooniliseks klubimuusika *pump-and-grind*’iks, suubudes lõpusirgel järk-järgult taas tasasteks tukseteks.

Juhani Nuorvala © Saara Vuorjoki

Anna Meredith (1978) „Tuggemo“ (2016)

Anna Meredith on šoti helilooja, produtsent ja artist nii akustilise kui ka elektroonilise muusika vallas. Tema stiili ja kõla kirjeldatakse sageli kategoriseerimatu ja žanreid eitavana, sest see hõlmab kaasaegset klassikalist muusikat, art pop'i, filmi ja telemuusikat, elektroonikat, installatsioone ja eksperimentaalset rokki. Meredithi muusikat on esitatud pea igal pool Hollywood Bowlis BBC Last Night of the Promsini ning seda on kasutatud reklaamikampaaniates, teles ja filmis ning esitatud nii klubides kui ka klassikalistes kontserdisaalides

üle maailma. Meredith on olnud ka BBC Šoti Sümfooniaorkestri resideeriv helilooja ja Sinfonia Viva maja RPS/PRS-i helilooja. Peale selle on ta BBC Radio 3 ja 6Music regulaarne külalisesineja ning radio- ja telekülaline, samuti kohtunik paljudes telesaadetes. Meredith pälvis nimekirjas „The List Hot100“ 2016. aasta kultuuripanustajate hulgas esikoha ning ühtlasi kuulus ta 2018. aastal nimekirja „BBC Women's Hour Power List“. 2022. aastal omistati talle muusika audoktori kraad Napieri Ülikoolist ning 2023. aastal Coventry Ülikoolist. Hiljuti pälvis ta ka Kuningliku Muusikakolledži stipendiumi.

Tema teos „Tuggemo“ on kirjutatud live-elektroonikale ja kellpillikvartetile. Pealkiri „Tuggemo“ on käibelt kadunud vana inglise sõna, mis tähistab lindude või kärbeste parve. Teos räägib sellisena justkui suuna ja energia sööstudest.

Anna Meredith © Gem Harris

Aurora Ruus

Muuseumikaart -15%!

Vaid muuseumikaardiga saad sa aasta jooksul külastada **piiramatult ja tasuta** 120+ muuseumi ja elamuskeskust üle Eesti!

- koodiga „**ERSO**”
- on muuseumikaart vaid **55.25 €** (täishind 65 €)
- kood kehtib muuseumikaardi ostmiseks ja pikendamiseks, ei kehti kinkekaardile
- **muuseumikaart.ee/osta**

Egert Leinsaar © Mait Jürjato

Nina Kawaguchi © Mait Jürjato

Rain Vitu © Mait Jürjato

Sandra Klimaitė © Mait Jürjato

Theodor Sink © Mait Jürriado

Seulki Lee

Mari-Liis Vind © Mait Jürriado

Taavi Orro © Jelena Viit

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on elav ja mitmekülgne orkester, kes püüdleb alati tipptaseme poole. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub sel hooajal 98. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene kontserdireis Suurbritanniasse, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier' muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinum Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gerts'i juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmoonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmoonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi), värskemad aga aasta klassikaalbumi tiitel 2020. aastal Eesti muusikaauhindade jagamisel Elleri sümfooniliste poeemide teise plaadi eest (dirigent Olari Elts) ning kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapremia ERSO-le ja Olari Eltsile seniste Elleri muusika salvestiste eest. Suurepärase koostöö on ERSO-l selliste mainekate plaadifirmadega nagu Chandos, BIS, Onyx, samuti Ondine, ERP jt.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa raadiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

ERSO TÄNAB TOETAJAJD

ERSO
PEASPONSOR

KONTSERDISARJAJE TOETAJAJD:

LIVIKO
— anno 1898 —

NORDIC
CATERING

KOOSTÖÖPARTNERID:

PAKEND & PRINT
ERSO TRÜKIKESKUS

KUTSUME KUULAMA

HIILGAV OBOE. Haydn ja Brahms

N, 12. DETSEMBER KELL 13 (SÜMFOONILINE LÕUNA), ESTONIA KONTSERDISAAL

R, 13. DETSEMBER KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Richard Strauss. Süit puhkpillidele B-duur, op. 4

Joseph Haydn. Oboekontsert C-duur, Hob.VIIg:C1

Johannes Brahms. Sümfoonia nr 2 D-duur, op. 73

FRANÇOIS LELEUX oboe, ERSO

ERSO JÕULUKONTSERT

N, 19. DETSEMBER KELL 19, ORU KULTUURISAAL

R, 20. DETSEMBER KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Reynaldo Hahn. Avamäng „Mozart“

Wolfgang Amadeus Mozart. Kontsert flöödile, harfile ja orkestrile C-duur, KV 299/297c

Maurice Ravel. Süit „Minu hane-ema“

Wolfgang Amadeus Mozart. Sümfoonia nr 34 C-duur, KV 338

SUSANNE RULL flööt, LISANNE RULL harf, ERSO, dirigent OLARI ELTS

ELTS, FAUST JA ŠOSTAKOVITŠ

R, 10. JAANUAR KELL 18 (EELKONTSERT) JA KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Dmitri Šostakovič. Viiulikontsert nr 2 cis-moll, op. 129

Dmitri Šostakovič. Sümfoonia nr 4 c-moll, op. 43

ISABELLE FAUST viiul, ERSO, dirigent OLARI ELTS

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV